

VRAGEN EN ANTWOORDEN m.b.t. herinrichting erf Staatsbosbeheer aan de Koekamp

ALGEMEEN

Wat gaat er op het erf van Staatsbosbeheer op de Koekamp gebeuren?

Staatsbosbeheer gaat een bezoekerscentrum bouwen. Het uitvoeringskantoor en het omliggende terrein van team Stad en Duin op de Koekamp in Den Haag wordt hiermee getransformeerd van afgesloten erf naar publiek toegankelijke hotspot in de buitenruimte.

Waarom is dit nodig? Het gebied wordt een belangrijke entree voor Nationaal Park Hollandse Duinen met infocentrum, horeca en representatief uitvoeringskantoor voor team Stad en Duin en de provinciale eenheid Zuid-Holland van Staatsbosbeheer. Dit initiatief past in een door de gemeente Den Haag ingezette strategie de verbinding van het Centraal Station met het gebied Malieveld Koekamp-Haagse Bos te versterken. Zo wordt het gebied een groene entree naar de stad en Nationaal Park Hollandse Duinen. Het gaat hierbij om het verbinden van het station, het Haagse Bos, het erf van Staatsbosbeheer en de stad, om het aanleggen van een park rondom het herteneiland dat door de bewoners en bezoekers van de stad kan worden gebruikt, om het toegankelijk maken van het gebied voor fietsers en voetgangers en om het beter spreiden van bezoekers van Nationaal Park Hollandse Duinen.

BEZOEKERSCENTRUM

Hoelang gaat de bouw van het bezoekerscentrum duren?

Na verkrijgen al benodigde vergunningen en na selectie aannemer zal de bouw van het gebouw naar verwachting binnen een jaar afgerond zijn. Aansluitend wordt het erf ingericht. Grote onzekerheid op dit moment is het kunnen leveren van materialen en beschikbaar krijgen van personeel.

Hoe ziet het gebouw eruit?

Het gebouw bestaat uit een houten draagconstructie van hout uit eigen bossen en 3 gebouwen die met elkaar verbonden zijn onder één dak. In het midden is een open binnenplaats als centrale ontmoetingsruimte

Wat komt er precies in het bezoekerscentrum?

In het gebouw komt kantoorruimte voor medewerkers van Staatsbosbeheer, een bezoekerscentrum en ruimte voor horeca.

Is er gedacht aan de veiligheid?

Het bezoekerscentrum gaat op slot als de horeca dicht gaat. Ook het erf wordt afgesloten na sluitingstijd horeca. Het gebouw wordt zo ingericht dat het voldoet aan alle eisen met betrekking tot brandveiligheid. Het erf is overdag openbaar toegankelijk en moet beschikken over voldoende vluchtwegen. Mensen kunnen het erf op via een te realiseren brug via het Malieveld of via brug Koekamp. Daarnaast is er een extern veiligheidsonderzoek uitgevoerd met betrekking tot aanwezigheid van A12/Utrechtsebaan. Conclusie is dat in de toekomst geen gevaarlijke stoffen meer over de Utrechtsebaan worden vervoerd. Deze route voor gevaarlijke stoffen loopt niet meer over de Utrechtsebaan naar aanleiding van besluit gemeente.

Hoe staat het met verlichting 's avonds en 's nachts?

Het hoofdpad van brug tot brug zal worden voorzien van beperkte, begeleidend naar beneden stralende verlichting. Deze verlichting zal vleermuisvriendelijk worden uitgevoerd. Het gebouw zal worden voorzien van bouwlampen/schriklichten die werken op sensoren, dit t.b.v. inbraakpreventie. Verlichting in het gebouw/horeca zal 's nachts uitgaan.

Hoeveel gaat het kosten?

We gaan uit van een bedrag van voor de ontwikkeling van het gebouw en het terrein.

Wat zijn de afmetingen van het bezoekerscentrum?

Het nieuwe gebouw beslaat ca. 600 m², waarvan 160m² horeca, 116m² vergaderruimte en 229 m² kantoor, het infocentrum beslaat 80m². Er staat ook nog een kapschuur; daar komt nog een werkschuur voor opslag materialen en sanitaire voorzieningen voor personeel van Staatsbosbeheer, ca. 75m². In het oude koetshuis komt beneden vergaderruimte en boven woonruimte voor leerlingen/stagiaires van Staatsbosbeheer. Totale bruto vloeroppervlakte valt binnen de maximale grens van 1000m²

Waar komt het gebouw precies te staan op het erf?

Op de plek waar de huidige werkschuur staat. De grens van het hertenkamp zal hierdoorgewijzigd worden met behoudt van de leefruimte.

Wie is de architect van het gebouw?

De architect van het gebouw is Powerhouse Company uit Rotterdam

Wanneer start de bouw van het bezoekerscentrum?

. De bouw van het bezoekerscentrum en de herontwikkeling van het terrein zou naar verwachting medio 2027 kunnen starten.

Merken de omwonenden of bezoekers van het Haagse bos daar wat van?

Staatsbosbeheer probeert de overlast zo beperkt mogelijk te houden voor de omgeving. Er zal mogelijk beperkt geluidsoverlast zijn van de aanvoer van materialen op een vrachtwagen. Het bouwen van een houten gebouw is qua lawaai zeer beperkt. Wat betreft aanvoer logistiek zullen er tijdelijk omleidingsroutes voor fietsers/wandelaars worden ingezet. Staatsbosbeheer zal daar tegen die tijd over communiceren.

Is er al een vergunning voor de bouw van het bezoekerscentrum aangevraagd?

De omgevingsvergunning is in november 2022 ingediend.

In oktober 2025 zijn de stukken behandeld in de gemeenteraad waaruit een ontwerpbesluit is genomen.

Aansluitend zijn de stukken 6 weken ter inzage gepubliceerd waarop zienswijze zijn ingediend. Tot heden is de gemeente bezig met de Nota van Beantwoording van de zienswijze en zijn we in afwachting van het afronden hiervan om wederom naar de gemeenteraad te gaan voor een definitief besluit om de omgevingsvergunning.

HORECA

Tot hoe laat is het horecagedeelte open?

Bij het aanvragen van de omgevingsvergunning leveren we een nadere onderbouwing van de horeca aan. Waarbij we uitgaan van daghoreca met uitloop richting borrel/beperkte kaart.

De openingstijden van de horeca wordt afgestemd met de openingstijden van het infocentrum namelijk; Dinsdag t/m zondag 9.30 -18.00uur. Hiernaast zijn maximaal 12 activiteiten per jaar buiten de reguliere openingstijden mogelijk. Geheel nog ter besluitvorming in omgevingsvergunning.

Hoe gaat Staatsbosbeheer om met de drukte?

Er komen meer mensen. Het terrein en gebouw worden hiervoor geschikt gemaakt, daarnaast goede scheiding werk/publieke ruimte, goede zonering.

Hoe groot wordt de horecaruimte?

Bruto vloeroppervlakte ca 160m² exclusief vergaderzalen 1^e verdieping, exclusief techniek ruimte en exclusief terras. Het gehele gebouw komt op een houten vlonder te staan. Het terrasgedeelte aan de horeca beslaat ca. 100m²

Is er al een ondernemer voor de horeca?

Nee, er is nog geen ondernemer. Wij zijn op zoek naar een ondernemer die past bij de uitstraling en de sfeer van het gebouw, de omgeving en die duurzame producten maakt en gebruikt. Hiervoor is reeds een aanbesteding opgestart waarbij de verwachting is eind juli de gunning te publiceren.

Uitspraak Raad van State lijkt horeca te verbieden? Uitspraak Raad van State ging over mogelijkheid horeca in het bestemmingsplan. De exacte invulling was te ruim/globaal omschreven. Bij het aanvragen van de omgevingsvergunning heeft Staatsbosbeheer onderbouwd hoe de functie van bezoekerscentrum en horeca past op deze plek. Met respect voor de plek, voornamelijk daghoreca, 's avonds gaat het erf op slot en alleen begeleidend verlichting op het erf.

Categorie 1 lichte horeca met de volgende maatwerk wijzigingen:

De openingstijden van de horeca wordt afgestemd met de openingstijden van het infocentrum namelijk; Dinsdag t/m zondag 9.30 -18.00uur.

Maximum van 12 activiteiten per jaar buiten de reguliere openingstijden van dinsdag t/m zonder 9.30 – 18.00uur. De activiteiten buiten de regulieren openingstijden krijgen een eindtijd van 23.00uur. Deze beperking is mede gesteld om de rust in het gebied te waarborgen en de overlast te beperken.

De activiteiten worden ten alle tijden vooraf besproken en getoetst door Staatsbosbeheer en de horeca ondernemer. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar kleinschaligheid, beperkte impact op natuur en omgeving, logistiek en veiligheid.

LET OP: e.e.a. nog definitief te besluiten op basis van de omgevingsvergunning.

LANDSCHAPPELIJKE INRICHTING

Moeten er bomen worden gekapt? Waarom en welke?

Er is zoveel mogelijk geprobeerd het nieuwe gebouw tussen de bestaande bomen te plaatsen. Helaas zullen een aantal bomen gekapt worden, i.v.m. herstellen van de ruimtelijke kwaliteit tussen het erf en het hertenkamp en nog een aantal in verband met de doorwaadbaarheid en veiligheid paden. Dit zijn over het algemeen bomen die niet of nauwelijks te verplaatsen zijn, kleinere heesters en een aantal bomen die in slechte tot matige staat zijn. Indien mogelijk worden bomen verplaatst, nader onderzoek is hiervoor nodig. Per saldo worden er meer bomen teruggeplaatst. Het doel is de bestaande groenstructuur te versterken en meer groen te realiseren dan in de huidige situatie.

Kap bomen

In de huidige situatie worden 7 bomen verwijderd, waaronder 3× *Ginkgo biloba* en 1× *Ailanthus altissima*. Deze soorten zijn niet inheems, *Ailanthus altissima* zelfs als invasieve exoot. Ze passen niet binnen de beoogde toekomstvisie van de Koekamp. Het doel is om een samenhangend geheel van toekomstgerichte parkbomen op de juiste plaats te creëren. Inheemse soorten worden beschouwd als toekomstbomen vanwege hun ecologische waarde, klimaatresistentie en rol in de versterking van het (stedelijk) ecosysteem. Sierbomen blijven beperkt aanwezig of toegevoegd als esthetische aanvulling op de boomcollectie, om de sierwaarde van het park te verhogen.

Ondertussen is door een storm boom nummer 2 Juglans Regia geveld waardoor het totaal te kappen bomen 6 is geworden.

Aanplant nieuwe bomen

De nieuwe bomen (28-7= plus 21) worden aangeplant in grotere maten (maat 30–35 tot 60–70 cm stamomtrek). Deze keuze versterkt de belevingswaarde van het park vanaf de eerste fase en draagt bij aan de robuustheid van de aanplant. In plaats van het planten van een groot aantal bomen – waarbij de kans reëel is dat een deel niet succesvol zal aanslaan – wordt bewust gekozen voor een kleiner aantal bomen met een grotere kans op overleving en doorgroei. Dit principe sluit aan bij het streven naar een duurzame boompopulatie waarin elke individuele boom optimaal kan uitgroeien tot volwassen exemplaar.

Hoe houdt Staatsbosbeheer verder rekening met de flora en fauna?

Het landschapsplan krijgt ook een ecologische paragraaf, waarbij rustgebieden worden aangewezen en de bestaande flora en fauna wordt gerespecteerd. Het totale erf moet qua natuurwaarden/ecologie erop vooruit gaan. Netto wordt er meer groen gerealiseerd dan in de huidige situatie. Ook zal het nieuwe groen samen met een ecooloog worden afgestemd om een grote meerwaarde voor flora en fauna te creëren. Voor de kap van het bestaande gebouw is ruim vooraf een natuurtoets gedaan en onderzoek gedaan op eventuele aanwezigheid van

eekhoorns, vleermuizen en broedvogels. De te verplaatsen bomen zijn niet in gebruik als vaste rust of verblijfplaats en vormen dus geen belemmering voor de sloop van het gebouw. Uiteraard vindt de sloop plaats voor of na het broedseizoen.

Er wordt gewerkt volgens opgesteld werkprotocol.

Hoe zit het met het hertenkamp en hoe zorgt Staatsbosbeheer ervoor dat de herten veilig staan, er geen mensen bij kunnen komen als het terrein openbaar is?

De hertenkamp blijft even groot. De herten staan in een afgesloten gedeelte, bezoekers kunnen de herten wel zien, maar er niet bij komen door een natuurlijke afscheiding van de Ha-Ha (droge greppel) en hekwerken op grens tussen het hertenkamp en het erf.

OVERIGE VRAGEN

Wat gebeurt er nog meer in het gebied?

De Koekamp moet de groene entree worden naar Den Haag en Nationaal Park Hollandse Duinen. Zodra een bezoeker uit de drukte van het centraal station komt, loopt hij straks over een groen ingericht stationsplein zo via de Koekamp de rust van het Haagse bos en Nationaal Park Hollandse Duinen in.

- En dan natuurlijk de plannen voor het infocentrum: Het werkterrein van Staatsbosbeheer wordt meer een onderdeel van het park. In het infocentrum worden bezoekers geïnformeerd over Nationaal Park Hollandse Duinen en geïnspireerd ook andere delen van het nationaal park te bezoeken. Zo verlagen we de recreatiedruk in de natuur. Start werkzaamheden: medio 2027. Verwachte oplevering: medio 2028

Historie Koekamp (bron Wikipedia) Oorspronkelijk was dit het jachtgebied van de graven van Holland, die zetelden in het slot dat de basis vormt van het huidige Binnenhof. De oudste vermelding van de Koekamp dateert uit 1316. De Koekamp ontleent zijn naam aan de runderen die hier oorspronkelijk rondliepen. Al zeker in de zeventiende eeuw waren deze vervangen door herten.